

Sak GF 07/24

Saken gjelder:

Forslag til lovendringer i Normisjon

Saken legges frem av:

Medlem i lovkomitéen Svein Granerud

Vedlagt:

Revisjon og høringsprosess fra generalsekretær Kjetil Vestel Haga om begrunnelsene for de viktigste foreslåtte endringene i Grunnregler for Normisjon, lover for NN region av Normisjon, normalregler for Normisjons foreninger, datert 08.12.2023.

Separate vedlegg:

- Grunnregler for Normisjon (dagens gjeldende grunnregler sammenstilt med landsstyrets nye forslag)
- Vedtekter for Normisjons regioner (gjeldende lover for Normisjons regioner sammenstilt med landsstyrets nye forslag til Vedtekter for Normisjons regioner)
- Vedtekter for Normisjons fellesskap/menigheter (de gamle normalreglene for foreninger sammenstilt med det nye forslaget til vedtekter for Normisjons fellesskap/menigheter).

Forslag til vedtak:

Generalforsamlingen slutter seg til landsstyrets forslag til lovendringer, og vedtar de framlagte endringene av Normisjons grunnregler, vedtekter for Normisjons regioner og vedtekter for Normisjons fellesskap/menigheter.

Revisjon og høringsprosess

En lovkomité oppnevnt av Landsstyret, har på bakgrunn av behovet for en helhetlig språklig og innholdsmessig gjennomgang av Normisjons totale lovverk (Grunnregler for Normisjon, Lover for NN Region av Normisjon og Normalregler for foreninger), ledet en prosess i organisasjonen med tanke på å forankre denne revisjonen best mulig.

Forslagene fra komitéen har vært sendt på høring til ulike lederinstanser i Normisjon: regionlederne og regionstyrene, årsmøtene i regionene, menighetene og pastorene i menighetene, ledergruppa sentralt. Det er også kommet innspill fra enkeltpersoner som alle er tatt med i vurdering. Landsstyret har hatt det til behandling flere ganger, ettersom prosessen har gått fram.

Lovkomitéen har gjort en rekke endringer i sitt første utkast på bakgrunn av innspill fra ulike høringsinstanser. Det forslaget som nå legges fram for generalforsamlingen, legges derfor fram på bakgrunn av en prosess som har pågått gjennom mer enn ett år.

Bakgrunn for behovet for endringer

Gjeldende lovverk i Normisjon ble vedtatt da Santalmisjonen og Indremisjons-selskapet gikk sammen i Normisjon i 2001. Lovtekstene bærer preg av at det ligger en fusjon til grunn. Omfattende og ordrike formuleringer viser behovet den gang for å ivareta kontinuitet med de fusjonerte organisasjoner. Derfor er det nå behov for både forenklinger og språklige oppdateringer. Enda viktigere er det at organisasjonens landskap har endret seg på flere områder. Lokale fellesskap er ikke lenger kun foreninger, men også i underkant av 50 menigheter, Norkirker. Menighetenes organisasjonsform fanges ikke uten videre opp av gjeldende lover for foreninger. Også juridiske/samfunnsmessige endringer viste at det var behov for enkelte endringer.

Endring av terminologi

Landsstyret foreslår å få en mer felles terminologi i overskriftene. En foreslår at Grunnregler for Normisjon beholdes som tidligere, mens lover for Normisjons regioner og normalregler for Normisjons foreninger erstattes med vedtekter: *Vedtekter for Normisjons regioner og Vedtekter for Normisjons fellesskap/menigheter.*

En har valgt å skifte ut begrepet forening med det mer brukte begrepet fellesskap i vår tid, som også omfatter menigheter. En har felles vedtekter for fellesskap og menigheter, men paragrafen om sakramentsforvaltning gjelder bare menigheter.

En bruker konsekvent utsendinger istedenfor misjonærer, for å ha en felles terminologi for alle misjonærer. Noen kan ikke kalles misjonærer fordi de er utsendt til land hvor det ikke er akseptert å drive tradisjonell misjon. Vi legger samme innhold i begrepet utsending som i begrepet misjonær.

Samtidig endrer vi valg av «utsendinger» fra fellesskap til generalforsamlingen til valg av «representanter» fra fellesskap til generalforsamlingen.

ENDRINGER AV INNHOLDSMESSIG KARAKTER SOM GJELDER GRUNNREGLER FOR NORMISJON

Begrunnelsene under for de foreslåtte endringene må leses sammen med det dokumentet som viser sammenstilling mellom gammel og ny lovtekst, hvor alle endringene kommer fram.

De viktigste endringene er gullet ut i lovverket for å synliggjøre dem. En kommenterer ikke alle endringer som er gjort her, bare de mest vesentlige.

§ 2 og § 3 Basis og formål

Begrunnelse: § 2 DnK er i dag en av flere samarbeidspartnere for Normisjon, og Normisjon er en selvstendig organisasjon som ikke er en del av Dnks strukturer. Det er naturlig å skifte ut henvisningen til Dnks bekjennesskrifter med hvilke bekjennesskrifter det faktisk dreier seg om: Normisjon bygger sitt arbeid på Guds Ord og den evangelisk lutherske bekjennelse (de tre old-kirkelige bekjennelser, Confessio Augustana og Luthers lille katekisme).

§ 3. I dagens misjonsvirksomhet er det viktig å ta med at også nasjonale medarbeidere i våre samarbeidsland er en viktig del av organisasjonens misjonsvirksomhet.

En har også presisert at annen virksomhet, som bl.a. skolevirksomheten og økonomisk forvaltning, skal fremme samme formål.

§ 4 Medlemskap

Det har kommet forslag om at det skal settes krav til dåp for medlemskap i Normisjon, for å tydeliggjøre viktigheten av vårt evangelisk lutherske dåpssyn. En fikk mye tilbakemelding i høringsrunden på at det ikke var ønskelig. Årsaken er at Actas medlemmer automatisk er medlemmer i Normisjon, og det er ikke noe krav til dåp i Acta. I tillegg kan et krav om dåp utestenge mennesker som er underveis i sin tro, men som ønsker å være medlemmer, f.eks. den ene parten av et ektepar. Vi har derfor ikke gjort dåp til en forutsetning for medlemskap.

I Norkirker som er evangelisk, lutherske menigheter, er det naturlig å vedtektsfeste at dåp er en forutsetning for å være ansatt og inneha styreverv. Dette er behandlet i vedtekter for fellesskap/menigheter under § 3.

§ 5 og § 6 Lokale fellesskap

Begrunnelse: Foreningssegmentet har endret seg mye siden 2001, og de fleste endringene som er foreslått har sin bakgrunn i disse endringene.

En del av våre foreninger har ikke gjort egne vedtak i forhold til grunnregler eller de øvrige vedtektene. Så lenge de er innmeldt i Normisjon, er de likevel en del av Normisjon. Vi har nå formulert det slik at det er blitt tydeliggjort: *Ethvert lokalt fellesskap som slutter seg til Normisjon, er forpliktet på Normisjons grunnregler.*

For å få en felles lønnspolitikk i Normisjon har alle arbeidsgivere gått sammen om å ha et felles lønnsoppgjør hvert år. Alle er derfor forpliktet til å følge de lønns- og personalpolitiske retningslinjer som gjelder i organisasjonen. Vi har derfor erstattet bør med skal i forhold til forpliktelse til å følge de retningslinjer som gjelder.

Det var behov for å tydeliggjøre saksgangen i forbindelse med muligheten for å utelukke et fellesskap som opptrer slik at det skader organisasjonen. En kommisjon anbefaler, regionstyret innstiller, landsstyret gjør vedtak, mens fellesskapets styre kan legge ved en uttalelse.

§§ 8 – 11 Generalforsamlingen

Begrunnelse:

8b) Her foreslås det å endre generalforsamlingens ansvarsområde fra personellmessige og økonomiske ressurser til å gjelde langsiktige strategiske hovedprioriteringer og planer. Det er strategiske prioriteringer og planer som er i tråd med gjeldende praksis, og strategiske hovedprioriteringer kan også omfatte økonomiske prioriteringer dersom det er aktuelt.

c) En foreslår at generalforsamlingens myndighet utvides til også å gjelde vedtekter for fellesskap/menigheter. Disse legges nå fram til vedtak på GF, sammen med vedtekter for regionene og grunnregler for Normisjon. Tidligere lå myndigheten til å vedta Normalregler for foreningene (nå vedtekter for fellesskap/menigheter) hos landsstyret.

Samtidig foreslås det å ta bort at generalforsamlingen skal gi retningslinjer for valg av samarbeidspartnere ute og hjemme. Situasjonen internasjonalt kan endre seg mellom to generalforsamlinger, og avgjørelsen for hvem en strategisk skal samarbeide med bør ligge hos landsstyret. GF har tidligere ikke lagt føringer for valg av samarbeidspartnere i Norge.

§ 9

Begrunnelse: §9 i) og § 21 B d): Acta bibelskole foreslås tas med sammen med de andre bibelskolene i forhold til hvem som deltar på generalforsamlingen og rådsmøtet, jf. oversendt forslag fra Ørjan Tinnen fra Generalforsamlingen i 2021 om å inkludere Acta bibelskole her. Begrunnelsen for forslaget er at vi har tre bibelskoler i Normisjon, som alle spiller en betydelig rolle på ulike måter i organisasjonen, både med forming av organisasjonens innhold, kontakt mellom Norge og internasjonal misjon og med tanke på rekruttering. Acta bibelskole er ikke formelt eid av Normisjons sentralledd, men juridiske bånd er heller ikke et avgjørende kriterium for andre organisatoriske relasjoner i Normisjon (f.eks. til menighetene).

Nytt punkt k) for å inkludere virksomhet som nå er organisert som aksjeselskap, f.eks. Agenda 3:16.

o) Normisjon har betydelig færre utsendinger enn i 2001, og vi har ikke nok utsendinger til å oppfylle denne paragrafen. Den foreslås erstattet av § 9 p)

§ 12 Ekstraordinær generalforsamling

Begrunnelse: Det fungerer ikke slik i praksis at regionstyrene får tilsendt Landsstyrets vedtak og kan komme med endringsforslag. Det foreslås å tas bort, og isteden foreslås det at ekstraordinær generalforsamling innkalles hvis minst halvparten av regionstyrene ønsker det, uavhengig av sak.

§ 16 Landsstyret må likevel selv behandle følgende saker

Begrunnelser:

c) Ansettelse av regionledere. Regionstyrene og landsstyret har sammen blitt enig om prosedyrer for hvordan rekruttering av regionledere skal foregå og hva som skal skje hvis regionstyret innstiller en kandidat landsstyret ikke kan godkjenne. Det er disse prosedyrer det henvises til her. Disse prosedyrene bør kunne endres hvis det er tjenlig, og bør derfor ikke siteres i lovverket.

d) Praksis har lenge vært at det bare er langtidsutsendinger som ansettes av landsstyret. Korttidsutsendinger ansettes administrativt, for ikke å måtte vente på et landsstyremøte før en kan sende noen ut på et raskt korttidsoppdrag.

f) og g) Landsstyret vedtar budsjett for hovedkontoret og samarbeidslandene, og de andre punktene om økonomiske overføringer eller ekstraordinære forhold vil ligge inne i budsjettbehandlingen og foreslås derfor strøket.

j) Dette punktet foreslås strøket fordi landsstyret ikke har myndighet etter norsk lov til å si opp folk som de ikke selv er arbeidsgiver for. Underkjennelse av tillitsvalgte fullmakter (f.eks. i forbindelse med overgrepssaker) skjer administrativt på det aktuelle nivået og ikke i landsstyret. Det står slik i § 5: *Dersom en medarbeider finnes uskikket til tjenesten på grunn av liv eller lære, skal fellesskapet i samråd med regionen iverksette nødvendige tiltak (jf. § 22).* Den samme formuleringen er gjentatt i Vedtekter for fellesskap/menigheter §8.

k) Større endringer i ansattes lønns- og arbeidsvilkår vedtas ikke av landsstyret, men blir framforhandlet av et lønnsutvalg.

Utskrifter av protokoller sendes ikke lenger på epost, men gjøres tilgjengelig elektronisk, pga. effektivitet og for å ivareta personsikkerhet.

§ 17 Forretningsutvalget

Begrunnelse: Avsnitt fem er strøket da virkeligheten ikke er slik at forretningsutvalget står i samråd med regionstyrene i deres budsjettarbeid.

§ 19 Valgkomité og § 20 Kontrollkomité

Begrunnelse: Antall: En mener det er unødvendig å ha fire varamedlemmer til valgkomitéen (§ 19), og tre varamedlemmer til kontrollkomitéen (§ 20), og disse foreslås å reduseres til to varamedlemmer i valgkomitéen og to varamedlemmer i

kontrollkomitéen. Valgkomitéen består allerede av seks faste medlemmer og vil sjelden ha bruk for mer enn ett eller to varamedlemmer. Kontrollkomitéen har som regel bare to møter i året, og de vil da sjelden ha bruk for varamedlemmer.

Det er også vanskelig å finne landsstyre kandidater som er villig til å stille for seks år, særlig i yngre aldersgrupper. For ikke å «bruke opp» gode kandidater, foreslås det at en reduserer antallet kandidater til to mer enn de som skal velges. En anser det også unødvendig å ha mer enn en kandidat mer enn de som skal velges til kontrollkomitéen, da dette er en liten komité.

Kontrollkomitéens myndighetsområde: En foreslår å stryke regionene, siden kontrollkomitéen bare har myndighet over landsstyret og om virksomheten drives i tråd med grunnreglene. Tidligere stod det henvisning til regionlovene også.

§ 21 Rådsmøtet

Begrunnelse:

B, punkt b) Her foreslås Acta-lederne inkludert. Det er viktig å ha sentrale folk i Acta med.

§ 22 Lojalitet i lære og liv for ansatte, tillitsvalgte og andre ulønnede medarbeidere

Begrunnelse: Her foreslås å endre: Alle ansatte og tillitsvalgte og andre ulønnede medarbeidere *må* leve i samsvar med kristen etikk og vise lojalitet mot organisasjonens egenart og gjeldende retningslinjer, til *forventes* å leve i samsvar med... Fordi vi her snakker om «tillitsvalgte og andre ulønnede medarbeidere» uten å bestemme hvilket nivå vi snakker om, foreslås denne litt mykere ordlyden. Vi har f.eks. noen frivillige i praktiske oppgaver som ennå ikke er blitt kristne, f.eks. i Galleri Normisjon og i barne- og ungdomsarbeidet. Ansatte forpliktes også av andre bestemmelser, og vedtekter for fellesskap/menigheter forplikter styrer og andre tillitsvalgte tilsvarende.

Noen har foreslått at en ikke bare viser til Guds ord og den evangelisk lutherske bekjennelse, men også eksplisitt viser til Normisjons verdidokument. Det står imidlertid her at det forventes at en lever «i samsvar med kristen etikk og vise lojalitet mot organisasjonens egenart og gjeldende retningslinjer.» Hva Normisjon legger i kristen etikk, er konkretisert i verdidokumentet, som er inkludert i det som her kalles «gjeldende retningslinjer».

ENDRINGER AV INNHOLDSMESSIG KARAKTER SOM GJELDER VEDTEKTER FOR NORMISJONS REGIONER

§§ 3-7 Regionårsmøtet

3 b) Begrunnelse: En foreslår å ta bort antall varamedlemmer her, og flytter det til § 8.

3 g) Begrunnelse: Siden en nå prøver ut ulike tidspunkt for når generalforsamlingen arrangeres, foreslås å endre tidspunktet for å velge delegater til GF til siste årsmøte før generalforsamlingen.

§ 6

Begrunnelse: Det er ikke ønskelig at valg av varamedlemmer gjøres i samme valg som resten av medlemmene i styret, slik de gamle lovene åpnet for. Dette fordi en kanskje ville ønske å endre på rekkefølgen til varamedlemmene når en ser kjønnsfordelingen i styret, eller hvor medlemmene geografisk kommer fra i regionen. En har åpnet for valg av styreleder og styremedlemmer ved akklamasjon, dersom det ikke er flere kandidater enn de som skal velges.

§§ 8 - 11 Regionstyret

Begrunnelse:

8c) Når det gjelder ansattes representant i regionstyret, foreslås det at regionen bør ha et visst antall ansatte for at det skal være naturlig å ha en ansattes representant i regionstyret. Tidligere var det store regioner, hvor det var naturlig at de ansatte hadde en representant i regionstyret. Hvis det f.eks. bare er 3 ansatte i en region inkludert regionleder, vil det være rart at den ene ansatte skal representere den andre. I små regioner er det mer naturlig at ansatte trekkes inn på saker som gjelder deres ansvarsområder. En foreslår at en region må ha minst 7 ansatte for å ha en ansatt fast i regionstyret. Til sammenligning er det ikke krav om ansattes representant i et aksjeselskaps styre med mindre det er minst 30 ansatte.

Ansatte i Normisjon er erstattet med ansatte ved hovedkontoret, i regionene eller lokale fellesskap. Dette fordi en mener at ansatte i f.eks. barnehager og skoler bør kunne sitte i et regionstyre.

Det er presisert at heller ikke Actas medlem i regionstyret kan være nestleder.

§ 10

10 b) Begrunnelse: Nytt punkt, en viktig del av regionens ansvarsområde handler om å legge til rette for Actas arbeid. Det bør derfor presiseres.

10 g) Begrunnelse: Direktemedlemmer er skilt ut i eget punkt, det stod tidligere under punktet foran. Dette er viktig ettersom flere foreninger legges ned, slik at en kan opprettholde kontakt med enkeltpersoner i ulike distrikter.

10 h) Begrunnelse: Dette punktet understreker nå også viktigheten av innsamling til regionens eget arbeid, i tillegg til felles forpliktelser for det internasjonale arbeidet.

§ 11

Gammelt pkt 11 c). Begrunnelse: En har tatt bort det gamle punkt 11c) om å kalle ulønnede medarbeidere, da dette er en administrativ oppgave, ikke en styreoppgave.

Nytt punkt c). Begrunnelse: Dette handler om tilsyn av fellesskapene, som regionstyret gjør i samarbeid med Normisjon sentralt/generalsekretær. Ettersom vi nå har fått i underkant av 50 menigheter, er det nødvendig å poengtere at det skal være en formell tilsynsordning. Hvordan dette tilsynet konkret skal gjennomføres, hører ikke hjemme i lovverket. Det er et tjenlighetsspørsmål som kan variere fra tid til tid.

Gammelt pkt. 11 d). Begrunnelse: En har tatt bort dette med disiplinærtiltak overfor enkeltpersoner, da dette verken hører hjemme i regionstyret eller landsstyret. Dersom det er behov for tiltak overfor enkeltpersoner, vil det skje i oppfølging fra regionleders side. Hvis det blir en oppsigelsesak, vil regionstyret trekkes inn uansett. Det trengs derfor ikke som eget punkt her.

Gammelt pkt 11 f) Begrunnelse: Her har en strøket henvisningen til at regionstyret skal samrå seg med landsstyret for å ivareta forpliktelsene som generalforsamlingen har lagt føringer for, da dette er dekket av pkt 10h) Der understrekes ansvaret for å bidra til å dekke Normisjons forpliktelser til det internasjonale arbeidet.

§ 12 Ny paragraf. Lojalitet i lære og liv

En mener at det er naturlig å presisere og sitere § 22 fra grunnreglene også i vedtekter for regionene, slik det gjøres i vedtekter for fellesskap/menigheter.

ENDRINGER AV INNHOLDSMESSIG KARAKTER SOM GJELDER VEDTEKTER FOR NORMISJONS FELLESKAP/MENIGHETER

Innledningsvis har vi føyd til at disse vedtektene erstatter Normalregler for foreninger, for å tydeliggjøre kontinuiteten.

§ 2 Formål

Begrunnelse: Formålet er vesentlig forenklet og har en mer oppdatert språkbruk. En har lagt vekt på å få med alle viktige elementer, uten å bli for detaljert.

§ 3 Medlemskap

Begrunnelse:

Medlemskontingent: Her foreslås det å formalisere at medlemskapet i et lokalt fellesskap kan iverksettes ved at en betaler en medlemskontingent. Dette har vi lang tradisjon for, og mange fellesskap praktiserer det. Når en nå også legger det inn i lovverket for å oppmuntre alle til å gjøre det, er det fordi det er nyttig å ha et objektivt grunnlag for å se hvor mange som er medlemmer i Normisjons voksenalder fellesskap. For en del menigheter er dette også en viktig inntektskilde. Andre fellesskap bruker bare en symbolsk sum som kontingent.

Siden dette bare er en praktisk ordning, kan den praktiseres pragmatisk og fleksibelt. Den bør ikke håndheves så strengt at små fellesskap som ikke ønsker å praktisere betalt medlemskap eller medlemmer som glemmer å betale, ikke regnes som medlemmer.

Dåp som kriterium for styreverv.

Begrunnelse: Som evangelisk-luthersk organisasjon har vi et luthersk dåpssyn, og de fleste av våre medlemmer har fram til nå vært døpt i DnK. Nå er situasjonen noe endret. Det er flere i samfunnet som ikke er døpt, og vi kan ha mennesker (både Acta-medlemmer og voksne som er underveis mot tro) som ikke er døpt, men som er medlemmer. En ønsker her derfor å tydeliggjøre at dåpen er et kriterium for å kunne inneha et styreverv som innebærer åndelig lederskap i fellesskapet. Dette er viktig for å synliggjøre vår forståelse og vektlegging av dåpen som et nådemiddel.

§ 4 Sakramentsforvaltning

Begrunnelse: Siden vi har i underkant av 50 menigheter som forvalter sakramentene, ønsker en å ha med i lovverket at dette skal skje i ordnede former (med eget register).

§ 5 Tilhørighet og tilsyn

Siden Normisjon nå har mange menigheter, er det ønskelig å presisere hvor tilsynet ligger, nemlig i samvirke mellom region og sentralledd/generalsekretær (forstått som embede). Normisjon har alltid hatt tilsyn av foreningene i form av jevnlig oppfølging av forkynnere og andre ledere i organisasjonen som har vært ansvarlig for virksomheten. Med økende antall menigheter er det ønskelig at tilsyn også tydeliggjøres i lovverket, jf. Vedtekter for regionene § 11. Hvordan dette praktisk skal gjennomføres, er et tjenlighetsspørsmål, og kan variere fra tid til tid.

§ 6 Årsmøte

Begrunnelse: Her har en innført betalt medlemskap som forutsetning for stemmerett på årsmøtet. Det vil være en måte å minne folk på at de må huske å betale medlemskapsavgiften.

Tidligere stod det at årsmøtet skulle velge representanter til generalforsamlingen **det året generalforsamlingen skal avholdes**. Fordi en nå tester ut ulike tidspunkter for GF, foreslås det heller at det står **på årsmøtet før generalforsamlingen**.

§ 7 Styre

Menighetene i Normisjon har organisert styrene på ulikt vis, noe landsstyret har tatt høyde for. Det avgjørende er prinsippet om at et styre skal velges på demokratisk vis av medlemmene på et årsmøte. Antall medlemmer i styret og funksjonsperiode er underordnet og kan organiseres ulikt. Den fleksibiliteten bør også mindre fellesskap ha, og det er det nå lagt til rette for i vedtektene. En har også tatt høyde for at noen småfellesskap kan organisere seg uten et styre, i samråd med regionen, f.eks. et husfellesskap, kvinneforening etc.

En har presisert at et fellesskap kan overdra det formelle arbeidsgiveransvaret, som utbetaling av lønn, føring av pensjon, etc, til regionen. Det skjer i flere regioner og oppleves som en god ordning. Den daglige oppfølgingen ivaretas i menigheten.

§ 8 Lojalitet i lære og liv for tillitsvalgte og ansatte

Begrunnelse: Her presiseres at en må være døpt for å være kandidat til styret eller stillinger med åndelig ansvar. Dette er viktig i en evangelisk luthersk menighet, hvor en ser på dåpen som et nådemiddel.

